

DRUGI NAKŁAD PO KONFISKACIE.

NUMER PIERWSZOMAJOWY ODBITO W ZWIĘKSZONYM NAKŁADZIE 10.000 EGZ.

PRACOWNIK LOTNICTWA

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW LOTNICTWA W POLSCE

WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 37 m. 9. TEL. 670 37.

Redaktor odpowiedz.: WIKTOR PRYSZCZ-SŁADKOWSKI.

Redaktor naczelny: BOLESŁAW MISZUŁOWICZ.

Wydawca: ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW LOTNICTWA W POLSCE.

PRENUMERATA: roczna zł. 6,—, półroczna zł. 3,—, kwartalna zł. 1,50, cena 1 zeszytu zł. 0,60. Konto w P.K.O. Nr. 17.606.

CENY OGŁOSZEŃ: Na o k ł a d c e: $\frac{1}{4}$ strona 600 zł., $\frac{1}{2}$ strony 350 zł., $\frac{1}{4}$ strony 200 zł., $\frac{1}{8}$ strony 120 zł.

Adres Redakcji i Administracji: „PRACOWNIK LOTNICTWA“, Warszawa, Nowy Świat 37 m. 9, tel. 670-37.

ROK V.

1-szy MAJ 1936 R.

Nr. 6.

ŚWIĘTO PRACY „1-szy MAJ”

47 lat temu wstecz, w 1889 r., Międzynarodowy Kongres Socjalistyczny, obradujący w Paryżu uchwalił dzień 1-szy maja, jako dzień Święta Pracy. Polscy socjaliści przyjęli tę uchwałę z wielkim entuzjazmem i rozpoczęli bardzo energiczną akcję propagandową, przygotowując grunt do wielkiej manifestacji ulicznej, która odbyła się w 1890 r. na terenie byłej Kongresówki i Galicji. W roku tym po raz pierwszy obchodzono święto 1-go maja we Lwowie, wywołując strajk powszechny. W tym samym czasie założony zostaje i ukazuje się poraz pierwszy organ Partii Robotniczej „ROBOTNIK”. W Warszawie strajk objął 8.000 robotników. Święto 1-go maja miało za zadanie w pierwszym rzędzie wzbudzić i zmanifestować międzynarodową solidarność proletariatu. Zadanie to zostało spełnione, gdyż manifestacje pierwszomajowe, jakkolwiek w wielu wypadkach okupione niewinną krwią robotniczą, zwłaszcza w zaborze rosyjskim, gdzie okupanci nie oszczędzali krwi polskiej, to jednak zagrzewały masy robotnicze do dalszej walki o sprawę proletariatu. Manifestacje uliczne pokazały fizyczną siłę zorganizowanej masy i były wstępem do rewolucyjnych ruchów socjalistycznych. Zasadniczo święto pierwszomajowe miało być manifestacją solidarności proletariackiej, rewją sił robotniczych i miało służyć jaknajogólniejszym hasłom programowym, domagającym się własności roli i narzędzi wy-

twórczości dla tych, którzy pracują na tej roli, lub tymi narzędziami. Nie zawsze jednak obchód pierwszomajowy spełniał tylko te najogólniejsze zadania. Dość często miał on także charakter praktyczny, był po prostu początkiem strajku w walce o zupełnie konkretne i doraźne żądania terenowe.

Jak widzimy święto pierwszego maja jest w Polsce nierozłącznie związane z rozwojem socjalizmu. Dla tego też warto w tym miejscu zastanowić się nad sprawą polskich organizacji socjalistycznych. Otóż polski socjalizm różnił się tem od innych, że łączył sprawę wyzwolenia proletariatu ze sprawą odzyskania niepodległości Polski. Przez to stał się socjalizmem narodowym. Stanowisko PPS-u określił trafnie publicysta socjalistyczny Res, pisząc, że „Zjazd paryski był wyrazem samowiedzy socjalizmu polskiego, wyrazem rozwiniętego, skryształizowanego poczucia jego posłannictwa dziejowego w narodzie polskim. Zjazd paryski unarodowił międzynarodową powszechną myśl proletariatu. Oznaczał on dokładne, nieomyłne uświadomienie sobie związku z gruntem rodzimym, utrwalenie się, zagospodarowanie na ojczyściej ziemi. Socjalizm polski teraz mógł i musiał wyżyć się swojej nieporadności dawniejszej, tej niepewności i tych wahań, których źródłem było niedostateczne wyjaśnienie jego rzeczywistej fizjonomji. Socjalizm polski uświadomił sobie, czem jest, czem

być musi: ideą klasy pracującej w narodzie ujarzmionym, walką proletariatu o wyzwolenie siebie i wyzwolenie ojczyzny“.

Program Polskiej Partji Socjalistycznej składał się z dwóch części, politycznej i ekonomicznej. Pierwszym postulatem politycznym było żądanie „Samodzielnej Rzeczypospolitej demokratycznej“, opartej na zasadach, które pokrywają się prawie całkowicie z Konstytucją z dnia 23 kwietnia 1935 roku. Pierwszym natomiast postulatem ekonomicznym było żądanie 8-godzinnego dnia pracy i stałej 36-godzinnej przerwy tygodniowej oraz tych wszystkich ograniczeń i zabezpieczeń, które teoretycznie gwarantują nam nasze ustawy ochronne. Co do własności prywatnej, to program PPS. był dość ostrożny, bo domagał się „stopniowego uspołecznienia ziemi, narzędzi produkcji i środków komunikacji“. I te hasła jak widzimy, dziś zaczynają się realizować, jako najbliższy przykład może nam posłużyć całkowite prawie wyparcie kapitału prywatnego z przemysłu lotniczego w Polsce.

Jak widzimy prawie wszystkie postulaty polskich socjalistów zostały osiągnięte, a przede wszystkim najważniejszy postulat: Niepodległość Polski. I słusznie mówił ówczesny wódz polskiego socjalizmu, że „Tam, gdzie klasy wyższe używają i nadużywają patriotyzmu dla stłumienia ludowego ruchu klasowego i do osłonięcia niesprawiedliwości społecznej, tam socjaliści bez wahania zdzierają tę maskę z twarzy obłudników; gdzie patriotyzm jest wyrazem dążeń do niepodległej i wolnej ludowej Polski, tam wkrótce oni staną na czele, jako patrioci w najlepszym tego słowa znaczeniu“. Tak też i było. Dość wspomnieć, że jednym z tych socjalistów był Pierwszy Marszałek Polski JÓZEF PIŁSUDSKI, ówczesny redaktor potajemnej gazety socjalistycznej „Robotnika“, którą moskale wytopili w 1900 roku w Łodzi, aresztując PIŁSUDSKIEGO wraz z żoną i osadzając w więzieniu w Łodzi, a następnie w cytadeli warszawskiej, skąd przesłany był do Petersburga i gdzie socjaliści polscy z dr. Mazurkiewiczem na czele zorganizowali ucieczkę przyszłemu Wskrzesicielowi Niepodległej Polski.

Rzecz charakterystyczna, że właśnie w tym 1900 roku, gdy moskale skonfiskowali tajną drukarnię „Robotnika“ i zaaresztowali wielu działaczy socjalistycznych z Piłsudskim na czele, że w tym właśnie roku wznowiony w Warszawie potajemny „Robotnik“ przygotowuje wielką tajną kampanję prasową nawołującą do święcenia 1-go maja bez względu na represje carskich urzędników. Akcja ta zostaje uwieńczona pomyślnym rezultatem, bo w dniu 1-ym maja 1900 roku w Warszawie na ulicę wychodzi około 30.000 robotników i robotnic i wtedy to mimo obstawienia trasy policją i wojskiem moskiewskim z sot-

nią kozaków na czele, w Warszawie rozbrzmiewają pierwsze dźwięki „Czerwonego Sztandaru“.

Odtąd już corocznie święto 1-go maja było świętem czerwonym i to nie tylko z uwagi na czerwony sztandar, ale z uwagi na krew, która zawsze towarzyszyła temu obchodowi. Krew przelewana za sprawę robotniczą i za sprawę polską zarazem. Największe nasilenie osiąga 1-szy maj w latach 1904 i 1905, gdyż w tym czasie toczy się wojna na wschodzie Rosji z Japonją i ta okoliczność zostaje wykorzystana przez polskich socjalistów. Józef Piłsudski snuje w tym czasie projekty i wnioski polityczne i strategiczne, przystępuje do tworzenia polskiej siły zbrojnej, która bierze swój początek z bojówek socjalistycznych i stopniowo przeradza się w organizacje bojowe. Wreszcie Wielka Wojna ziszcza polską myśl niepodległościową. Wieszczę słowa PIŁSUDSKIEGO, wypowiedziane wkrótce przed wybuchem wojny w Towarzystwie Geograficznym w Paryżu, że „sprawa niepodległej Polski zostanie ostatecznie rozstrzygnięta jedynie w tym szczęśliwym wypadku, jeżeli Rosja zostanie pobita przez Niemcy, a Francja pobije Niemców“ i dodał: „Musimy im w tem dopomóc, inaczej czeka nas bardzo ciężka, prawie beznadziejna walka“. Słowa te wypowiedział Józef PIŁSUDSKI na wiosnę 1914 roku, a 6-go sierpnia tegoż roku wyruszył z Oleandrów Krakowskich na czele polskich wojsk powstańczych. I tak pierwsi żołnierze niepodległościowi wyszli z kadr polskich socjalistów, dla których 1-szy maj był podniętą duchową nie tylko do wyzwolenia proletariatu z jarzma kapitalistów, ale był także podniętą do walki czynnej o niezależność polityczną Polski. Dla tego też dzień ten nie może i nie powinien być obojętnym dla nas, którzy mamy za zadanie utrwalić zdobytą niepodległość i mocarstwowość Polski, którzy stać musimy na straży polskiej siły zbrojnej i w oparciu o niezależność polityczną, zdobywać niezależność gospodarczą kraju i lepsze warunki bytu dla rzesz pracujących. Specjalną sympatią otoczmy tradycję święta 1-go maja, święta, które tak nierozłącznie wiąże się z tworzeniem się Polskiej Racji Stanu i z wywalczeniem demokratycznej Polski Pracy.

Odrzućmy od tej tradycji wszelkie znamiona walk politycznych i partyjnych, bo co dobre było wobec zaborców w okresie wywalczenia niepodległości, to nie może mieć miejsca we własnym państwie, które w dodatku stanowi rezultat tych osiągnięć demokratycznych, o które demonstrenci pierwszomajowi z 19-go stulecia walczyli. Dziś hasła zostały osiągnięte, prawa zdobyte, a chodzi jedynie nadal o wykonanie tego, co gwarantują ustawy. Dziś więc święto 1-go maja nie jest, jak kiedyś demonstracją rewolucyjną, ale jest tradycją, którą wolno nam legalnie czcić i dlatego domagać się będziemy, ażeby kwestja święta 1-go maja była rozstrzygnięta ustawowo, ażeby

czynnikom nieodpowiedzialnym nie dać żadnej możliwości żerowania na nieświadomości niektórych odłamów mas, ażeby dzień Święta Pracy obchodzić wspólnie z całym światem pracy w spokoju i pogodzie, a nie przy dźwiękach salw rewolwerowych, ażeby obchód ten oznaczał zgodę, a nie rozdzwięk, ażeby praca znalazła godne stanowisko, takie, jakie jej gwarantuje Konstytucja.

Dopóki jednak nie urzeczywistni się jednolity front pracy w Polsce, dopóki ruch zawodowy nie znajdzie wspólnego kierunku, dopóki pierwszego maja nie będzie jednego pochodu ogólnego, a będzie ich cały

szereg wzajemnie się zwalczających, dopóki pochody pierwszomajowe będą demonstrowały rozbicie polityczne, a nie jedność robotniczą, dopóty Pracownicy Lotnictwa nie wezmą udziału w tych pochodach, a święcić będą 1-szy maja tak, jak przystało na Święto Pracy, wierząc, że już niedługo nastąpi uporządkowanie ruchu zawodowego i że można będzie wtedy uzewnętrznić przez wspólną demonstrację naszą solidarność z całym Światem Pracy. Tak więc dziś, jako w dniu Święta Pracy, wysuwamy ponad wszystkie — hasło:

W JEDNOŚCI SIŁA!

NIECH ŻYJE NAJJAŚNIEJSZA RZPLITA POLSKA!

NIECH ŻYJE WIECZNIE IDEA, ZASZCZEPIONA PRZEZ MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO!

NIECH ŻYJE WSPÓLNY FRONT PRACOWNICZY!

NIECH ŻYJE ŚWIĘTO PRACY 1-go MAJA!

NIECH ŻYJE ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW LOTNICTWA W POLSCE!

SMUTNE DZIEJE FABRYKI LATAJĄCYCH TRUMIEN

Jedna z pierwszych w Polsce fabryka samolotów p. f. E. Plage i T. Laśkiewicz zakończyła swój niechlubny żywot w listopadzie ub. roku. Był czas, kiedy fabryka ta dała się poznać społeczeństwu, jako fabryka latających trumien, gdy z licencji włoskiej budowała „Ansaldo” i „Ballile”. Było to zaledwie 10 lat temu, a już poszło to dawno w niepamięć, bo odkąd polska myśl konstrukcyjna zatriumfowała w lotnictwie, a nie sposób w tym miejscu nie wspomnieć o jej wielkim pionierze, ś. p. inż. Puławskim, od tej chwili i piloci i społeczeństwo polskie zapomniało o „Ballilach”, oby się już nigdy nie przypomniały. Fabryka natomiast „Plagego” znów dała o sobie znać społeczeństwu, gdy popadła w konflikt ze Związkiem Zawodowym Pracowników Lotnictwa w Polsce. A konflikt ten polegał na tem, że rabunkowa gospodarka kapitalistyczna doprowadziła fabrykę do ruiny, spowodowała zarwanie zarobków pracowniczych, do nieusprawiedliwionych niczem masowych reduk-

cji i wreszcie do całkiem pospolitej plałty. Ale jakaż to była plałta? Nie całkiem znów taka pospolita, bo zamówienia dla wojska były, pracy było aż nadto, zaliczki przewyższające nieraz wartość zamówienia też nie były rzadkością w tej fabryce, byle ratować ją od zagłady, boć to przecież jedna z tak nielicznych dziś u nas fabryk tego rodzaju. Niestety. Nic nie pomogło. Fabryka stanęła, zalegając od paru miesięcy z wypłatą zarobków. Wieść ta spadła na Lublin przynębiającym całunem, bo wszyscy sądzili, że ta właśnie fabryka samolotów jest chlubą tego miasta, gdzie powstał Pierwszy Rząd Ludowy Niepodległej Polski.

Nie mając żadnych gwarancji, żadnego zabezpieczenia należnych pracownikom sum, nasi członkowie lubelscy byli zmuszeni okupować fabrykę. Zrobili to oczywiście w sposób godny z pełnem zastanowieniem, ale zrobili, nie byli beczcylni. Związek wziął na siebie odpowiedzialność za mienie fabryczne i rozumie-

---

Praca wogóle, a tembardziej w lotnictwie, tylko wtedy może być wydajna, jeśli będzie się odbywać w warunkach higieny i to nie tylko fizycznej, ale przedewszystkiem moralnej.

---

jąc, że sprzęt w znaczniejszej mierze stanowi własność klienta, t. j. wojska, zabezpieczył porządek we własnym zakresie, zebrał wszystkich okupujących w jednej hali, gwarantując pełne bezpieczeństwo pożarowe i warsztatowe. Zaczęły się pertraktacje. Przybył Inspektor Pracy. Zainteresowało się akcją Pana Wojewodę Lubelskiego. Telefony zaczęły funkcjonować między Lublinem i Warszawą. Zarówno władze państwowe, jak i władze związkowe zwiększyły czujność. Na terenie pracowały wszystkie władze społeczne i oficjalne, oprócz oczywiście wojska i policji, wystarczyło, że był Związek. Po parogodzinnych pertraktacjach Zarząd Związku postanowił przerwać okupację fabryki. Nie poszło to tak łatwo z ludźmi, którzy nie mieli zamiaru opuszczać fabryki dopóki wszystkie ich słuszne postulaty nie będą osiągnięte. Władze jednak Związku w dłuższej dyskusji, utrzymanej w poważnym tonie, przekonały o tym masę, że taktyka związkowa nakazuje im opuścić fabrykę i ludzie usłuchali. Tem samym jednak władze Związku wzięły na siebie wobec ludzi odpowiedzialność za dotrzymanie wszystkich obietnic. Z temi obietnicami, Związek miał dużo kłopotu. Nie wszystkie one niestety były dotrzymane i nie zawsze na czas i dlatego Zarząd Związku, tak Główny, jak i Miejscowy musiał przejść całą martyrologię zanim osiągnął jednak spełnienie, jakkolwiek z pewnem opóźnieniem prawie wszystkich obietnic. Ciężkie to, wszakże lepsze od krakowskiego, czy lwowskiego załatwienia sprawy.

Gdy Zarząd Oddziału borykał się z trudnościami terenowymi, mając pod swoją odpowiedzialnością 560-ciu pokrzywdzonych i zgłodniałych członków naszej organizacji, Zarząd Główny w tym czasie prowadził stałe pertraktacje z Ministerstwem Spraw Wojskowych i Min. Pracy i Opieki Społecznej oraz bezpośrednio z Departamentem Lotnictwa. Akcja Związku zmierzała jednocześnie w dwóch kierunkach: przede wszystkim Związek starał się o utrzymanie placówki w całości i o przejęcie jej pod zarząd wojskowy z wyeliminowaniem prywatnych kapitalistów. Z drugiej zaś strony Związek starał się utrzymać w pogotowiu cały zespół personelu fabrycznego, ażeby nie tracić dla lotnictwa tak cennego wyszkolonego zespołu. Ażeby to mogło być osiągnięte niezbędna była pomoc materialna. W pogoni za tą pomocą materialną Związek stracił dużo energii, ale uzyskał wreszcie pożyczkę z Min. Pracy i Op. Społ. w wysokości 50 000 zł. i z Min. Spraw Wojsk. dalszych 50 000 zł. Sumy te Związek uzyskał dla swych członków pod zastaw należności z masy upadłości za robociznę. Władze M. S. Wojsk. i Departament Lotnictwa zajęły wobec Związku bardzo życzliwe stanowisko, pomagając nam w usunięciu najpoważniejszych przeszkód. Ze specjalnym i życzliwym zainteresowaniem odnieśli się do naszej akcji p. min.

gen. F. Sławoj-Składkowski, p. min. W. Jastrzębski, p. gen. pil. Ludomił Rayski, pan pułk. inż. H. Abczyński, jak również Kierownik Sam. ref. Pracowniczego M. S. Wojsk. p. mjr. A. Gielata i Wojewoda Lubelski p. Rożniewski oraz Inspektor Pracy p. dr. Koźmian-Rajcher. Dzięki tej szarmonizowanej akcji udało się osiągnąć utrzymanie placówki, jako najważniejszy postulat, uzyskać pomoc materialną w postaci pożyczki, zatrudnić w nowopowstałej Lubelskiej Wytwórni Samolotów około 500 pracowników, pozostałych porozsyłać na inne placówki tak, że obecnie tylko nieliczna garstka naszych lubelskich kolegów pozostaje bez pracy i dla tych właśnie Związek zorganizował zbiórkę wśród swych członków, z czego narazie osiągnęło się około 1000 zł., przyczem nie jest to suma ostateczna, bo zbiórka jeszcze trwa.

Jakkolwiek cała ta akcja z perspektywy wygląda dziś dość pogodnie, to jednak w praktyce były tam momenty bardzo ciężkie. Dość wspomnieć, że był przygotowany całkowicie pochód 560 naszych lubelskich kolegów wraz z rodzinami do Warszawy. Pochód ten był nawet oficjalnie zgłoszony do Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. Dość wspomnieć, że Walne Zgromadzenie członków w Lublinie zwróciło się do Zarządu Głównego z prośbą o proklamowanie demonstracyjnego strajku w przemyśle lotniczym dla poparcia akcji lubelskiej. Trzeba było wyteżyc wszystkie siły i sposoby, ażeby zapobiec temu i akcję przeprowadzić do końca i pomyślnie nie sięgając do tych ostateczności, które przecież, jak nas doświadczenie uczy, nigdy bez ofiar się nie odbywają, i to właśnie wybierając w pierwszym rzędzie, a bodaj wyłącznie, najbardziej potrzebnych wśród robotników na te ofiary.

Cała ta akcja, trwająca prawie pół roku, nie mogła przejść bez echa wśród społeczeństwa i dla tego znów wysunęła się na widownię „afery lubelskiej“, uchylając rąbek tajemnicy rabunkowej gospodarki fabryki „Latających trumien“, tym razem jednak przypominając o swoim niechlubnym żywocie po to, by wkrótce go zakończyć i już nigdy o nim nie wspominać. W taki oto sposób Fabryka Samolotów E. Plage i T. Laśkiewicz żywot zakończyła.

Ale że życie podąży szybko naprzód, na miejscu tem pustka nie została. Na zaoranej glebie rabunkowej gospodarki kapitalistycznej powstało nowe życie i już jest w pełnym rozpędzie na tym miejscu nowa fabryka, p. f. „Lubelska Wytwórnia Samolotów“ z dyr. mjr. Sipowiczem na czele, pozostająca pod całkowitą opieką M. S. Wojsk. i pozbawiona prywatnego kapitału. I wszystko się w tej fabryce zmieniło i nadal zmieniać się będzie zawsze na lepsze, tylko pracownicy pozostali ci sami i zawsze gotowi do ulepszeń produkcji, poświęceń i wyteżonej pracy w atmosferze szczerzej obywatelskiej współpracy ze swoim kierownictwem, w atmosferze służby obywatelskiej, a nie kapitalistycznego wyzysku.

VIII Walny Zjazd Delegatów Związku.

Zbliża się termin VIII-go Walnego Zjazdu Związku. Będzie to moment ważny w dziejach naszej organizacji, bowiem bieżąca kadencja jest obłita w wydaniu. W bież. roku Związek przeprowadzał szereg poważniejszych interwencji, z czego najpoważniejszą akcją była niewątpliwie akcja lubelska. Ciekawy też był ten okres pod względem organizacyjnym. Uzupełnienia statutowe, dokonane na VII-mym Zjeździe z jednej strony stworzyły nowe możliwości, z drugiej natomiast strony wprowadziły one dużo nieznanym przedtem Związkowi trudności. Ludzie w większej części są konserwatystami, wszelkie nowe rzeczy zanim zostaną faktycznie przyjęte przez masę, muszą przejść przez próbę ognia. Tem trudniejsze jest to zadanie, że nie tylko członkowie, ale i władze muszą mieć czas, ażeby się przekonać do tego jedyne w swoim rodzaju w Polsce ustroju Związku Zawodowego i jego założeń ideowych. Życie nie dało na siebie długo czekać. Zaraz po Zjeździe, a nawet w czasie jego trwania zjawiało się na widowni Związku szereg spraw, które stanowiły doskonały materiał doświadczalny. Egzaminowi życiowemu zostały poddane idee i ludzie. Jedni zdali ten egzamin lepiej, inni gorzej, byli i tacy, którzy wogóle go nie zdali. Czy idea zda egzamin, to jeszcze za wcześnie sądzić; ale można w to wierzyć, że zda. W każdym bądź razie, Zarząd Główny ma tę głęboką wiarę, że właśnie ta, a nie inna idea zda egzamin życiowy na przestrzeni czasu.

Nowe dziedziny pociągają za sobą nowe obowiązki. Jednym z tych obowiązków, jakkolwiek nie nowych,

to jest organizacja samego Zjazdu, do której Zarząd przywiązuje olbrzymią wagę. Przedewszystkiem więc Zjazd w tym roku odbędzie się dwudniowy, gdyż w ciągu jednego dnia nie bylibyśmy w stanie wyczerpać nagromadzonego materiału. Przewiduje się zatem obrady plenarne i komisyjne, celem opracowania uchwał w najważniejszych sprawach, jak np. w sprawach regulaminowych, gospodarczo-finansowych i organizacyjnych, ubezpieczalni społecznej, ustaw socjalnych i umów zbiorowych i t. p. Cechą charakterystyczną Zjazdu będzie to, że wszystkie sprawy natury administracyjnej będą zawczasu przygotowane i w szczegółowych sprawozdaniach rozesłane delegatom na pewien czas przed zjazdem, tak, ażeby na samym Zjeździe jaknajmniej czasu na to tracić, co uprzednio wypełniało większą część jednodniowych obrad. Przewidujemy bowiem, że nawet dwudniowe obrady zaledwie starczą na omówienie najistotniejszych spraw Związku. Poza sprawami bieżącymi Zjazd będzie również zastanawiał się nad kwestią polityki lotniczej. Ażeby jaknajlepiej wykorzystać czas obrad, Zarząd Główny przygotowuje projekt wyczerpującego regulaminu zjazdowego, który ułatwi prezydium zjazdu poprowadzić rzeczowo i zwięźle obrady. O terminie Zjazdu będzie oddzielne zawiadomienie wraz z porządkiem obrad. Narażenie jednak Zarząd Główny apeluje do wszystkich oddziałów o wcześniejsze przygotowanie wniosków i zainteresowanie się materiałem, który w najbliższym czasie będzie przesłany do Zarządów Oddziałów.

KOMUNIKAT Pośrednictwa Pracy Związku

Zarząd Główny Związku podaje do wiadomości, że w okresie od dnia 1 stycznia do 25 kwietnia r. b. Związek zatrudnił na terenie placówek przemysłu lotniczego

113 bezrobotnych Członków Związku

W ten sposób Związek zlikwidował bezrobocie wśród swoich członków na terenie Warszawy.

Wszystkie deklaracje bezrobotnych, jakie znajdowały się w Zarządzie Głównym Związku, zostały załatwione pozytywnie.

Związek jednak nie wyczerpał w ten sposób ostatecznie wszystkich swoich możliwości, gdyż są jeszcze szanse zatrudnienia dalszych bezrobotnych.

W obecnej chwili najłatwiej jest wyszukać pracę dla wykwalifikowanych ślusarzy oraz monterów silnikowych i płatowcowych.

Zarząd Główny wzywa przeto wszystkie Oddziały do natychmiastowego przesłania wypełnionych deklaracji bezrobotnych, o ile tacy się znajdują w ewidencji Oddziałów.

Deklaracje należy wypełniać według wzoru załączonego przy komunikacie organiz. Nr. 15. Deklaracje te powinny się znajdować w Zarządach wszystkich Oddziałów Związku.

Do deklaracji należy załączyć podanie bezrobotnego wraz z krótkim życiorysem oraz z opinią Związ-

ku Oddziału w przeznaczony do tego w deklaracji rubryce.

Na podaniach należy zostawić u góry wolne miejsce do wpisania przedsiębiorstwa, do którego będzie ono skierowane przez Zarząd Główny.

INŻ. TAD. MIKOŁAJEWSKI

WYTWÓRNIĄ AKCESORJI LOTNICZYCH

Warszawa, ul. Kazimierzowska 63 tel. 9-15-14

PRODUKUJE: Części silnikowe, okucia płatowcowe. Filtry powietrzne, oliwne i dla paliwa. Pompki powietrzno-oliwne, złączka, przeguby. Przelączniki iskrowników, włączniki, słacyki rozdzielcze, cewki zapłonowe, aparaty do badania iskrowników.

Z R Z E S Z E N I E P O L S K I C H P R Z E M Y S Ł O W C Ó W L O T N I C Z Y C H

Ł A C Z Y W I Ę K S Z O ŚĆ
P R Z E D S I Ę B I O R S T W
P R Z E M Y S Ł O W Y C H
P R A C U J Ą C Y C H
D L A L O T N I C T W A
P O L S K I E G O

WARSZAWA, WILCZA 65 m. 1. TEL. 8.23.52

WYPOSAŻENIE

B O S C H

TO
PEWNOŚĆ JAZDY SAMOCHODEM

JENERALNE
PRZDSTAWIC ELSTWO

Be Te Ha

W A R S Z A W A
MARSZAŁKOWSKA 17
TEL. 554-60

A. STEINHAGEN i H. STRÁNSKY

FABRYKA POMOCNICZA

**DLA PRZEMYSŁU LOTNICZEGO
I SAMOCHODOWEGO**

S P. Z O G R. O D P

W A R S Z A W A

UL. ZAGŁOBY Nr. 9 (OD GÓRCZEWSKIEJ)

TELEFONY: DYREKCJA 5 94-40
DZIAŁ HANDLOWY - 6.58-90
DZIAŁ TECHNICZNY - 6.43-42

Silniki spalinowe dwusuwne mocy 15-25 KM.,
części silników lotniczych, samochodowych i mo-
tocyklowych, części i narzędzia do płatowców,
urządzenia pomiarowe, wyroby łączone i usz-
czelnienia wszelkich typów.

Koła i pneumatyki
Hamulce hydrauliczne i pneumatyczne
Barochrony

DUNLOP

DO SAMOLOTÓW

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO
ANPOLGUM

WARSZAWA, AL. JEROZOLIMSKIE 31, Tel. 5-50-60

A V I A

I. NOWIŃSKI
M. KOŚMIŃSKI
W. SZOMAŃSKI

Wytwórnia
M a s z y n
Precyzyjnych

Sp. z ogran. odpow.

WARSZAWA, SIEDLECKA 63, TEL. 10.12-41, 10.28-41

SKF

TO WŁAŚCIWE
ŁOŻYSKO TOCZNE
DLA LOTNICTWA

PRACOWNIK LOTNICTWA

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW LOTNICTWA W POLSCE

WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 37 m. 9. TEL. 670 37.

Redaktor odpowiedz.: WIKTOR PRYSZCZ-SŁADKOWSKI.

Redaktor naczelny: BOLESŁAW MISZUŁOWICZ.

Wydawca: ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW LOTNICTWA W POLSCE.

PRENUMERATA: roczna zł. 6,—, półroczna zł. 3,—, kwartalna zł. 1,50, cena 1 zeszytu zł. 0,60. Konto w P.K.O. Nr. 17.606.

CENY OGŁOSZEŃ: N a o k ł a d c e: $\frac{1}{1}$ strona 600 zł. $\frac{1}{2}$ strony 350 zł., $\frac{1}{4}$ strony 200 zł., $\frac{1}{8}$ strony 120 zł.

Adres Redakcji i Administracji: „PRACOWNIK LOTNICTWA”, Warszawa, Nowy Świat 37 m. 9, tel. 670-37.

ROK V.

LIPIEC 1936 R.

Nr. 7

Ś. P. GEN. DYW. GUSTAW ORLICZ-DRESZER
I-szy Inspektor Obrony Powietrznej Państwa